

Biblioteket er paa Situationsplanen lagt mod Nordvest henmod Skraaning. Hele Bispetofsten er c. 5 Tønder Land stor og heraf ønskes 1 Tønde Land afgivet til Biblioteket.

Professør Holm har fremstillet et Projekt til en Biblioteks-Bygning, som skulde hjælpe til at give en Forestilling om, hvorledes den kan indrettes og om, hvor meget den vil koste. Men det maa straks tilføjes, at en Biblioteks-Bygning kan varieres paa mange Maader og at der er mange Muligheder for Opgavens Løsning. Til Vejledning for at kunne konstruere Bygningen er der nævnet følgende Bestanddele af den: Bolig til Portner, Bud eller Tjrbøder, Forsal, Udlaansværelse og Katalogværelse, Bibliotekarens Værelse, Arbejdssal, Magasin til Opbevaring af uindbundne Sager og ny indkomne indbundne Bøger, Garderobeværelse til Læsesalen, Læsesal til c. 20, Læsesal til c. 50, Bogsal eller Bogsale, Avis-Bibliotek, Læstimer og Nisjotrer, Badsteindretning til Bibliotekets Personale og til Publikum. Fremdeles er der til Sammenligning givet følgende Tal, hentede fra det store kongelige Bibliotek: den danske Afdeling er stor: 4,464 Kvadrat-Fod, Avis-Lokalet: 1,920 Kvadrat-Fod, Læsesalen: 720 Kvadrat-Fod, Kontoret (= Udlaansværelset): 264 Kvadrat-Fod, den danske Sals Kontor: 168 Kvadrat-Fod. Hylbelængden i den danske Afdeling er 6,931 Fod, hvoraf 6,382 ere i Brug, og til Avis-Afdelingen: 1,300 Fod; den aarlige Tilvækst er 88 Fod til Bøger og 42 Fod til Aviser. Men ved disse Tal maa dog bemærkes, at Hylberne indeholde hele den danske Litteratur lige fra Slutningen af det 15de Aarhundrede, medens der for Aarhus-Bibliotekets Vedkommende kun vil blive Tale om den danske Litteratur fra det 19de Aarhundredes Begyndelse. Det forenede Stifts- og Skole-Bibliotek i Aarhus indtager 2,928 Fod Hylber, det Wegenerste Bibliotek 4,000 Fod. Trapperne maa være Løbetrapper, ikke Spiraltrapper, Reolernes Højde ikke større end, at Bøgerne i de øverste Hylber kunne naas uden Stiger.

I dette løselige Program er der et Punkt, som Kommissionen maa dvæle ved, det er Læsesalen. I det høje Ministeriums Skrivelse af 18de Marts 1892 er det sagt, at saafremt Aarhus By ønsker en Læsesal indrettet, maa Byen afholde den dermed forbundne Udgift baade til Lokalet og til den nødvendige Assistance. Disse Ord ere i Kommissionen blevne forstaaede saaledes, at Aarhus By maatte betale for Tilvejebringelsen af Læsesalen i Biblioteket, altsaa for Bygningen af en saadan. Den har drøftet denne Sag omhyggelig, og den er kommen til det Resultat, at et Bibliotek af den Størrelse, som her er Tale om, lige saa lidt kan tænkes uden Læsesal som efter Ordsproget et Bjærg kan tænkes uden Dal. Naar Biblioteket er beregnet paa at skulle være til Benyttelse for alle og ikke for Aarhus-Bøberne alene, saa maa det give dem Plads til Arbejde, der f. Eks. komme langvejs fra og skulle benytte mange Bøger, deriblandt Aviser. Kommissionen maa derfor udtale som sin Mening, at Biblioteket maa indeholde en Læsesal som et af dets ganske nødvendige Lokaler og som en integrerende Del af Bygningen, saaledes som denne bestoest opført af Staten. Hertil maa endnu bemærkes, at det ved Konstruktionen af Bygningen fra først af er meget vigtigt, at det er fastslaaet, at en Læsesal skal udgøre en Del af den.

I den Plan til et Bibliotek, som er bleven fremlagt i Kommissionen af Professør Holm, og hvis Grundtanke har vundet dens Bifald, vil man nu finde, at netop Læsesalen er gjort til det Centrale, med Ovenlys, og at Bøgerne dels ere opstillede i Læsesalen, adskilte fra de besøgendes Plads, dels i Lokaler udenom den (se Tavle 2 og 3). Hylbernes Længdemaal er 16,932 Fod. Men lægges der 6 Fods Dybde til, vil Længdemaalet forøges med 2,400 Fod. Bygningens Fladerum er 9,600 Kvadrat-Fod. Bygningen tænkes lagt saaledes, at en Del af den staar paa Skraaning, saaledes at